

SKOŃC

**PISMO SPOŁECZNEGO KOMITETU ODNOWY CMENTARZA
KATEDRALNEGO W SANDOMIERZU NR 2 - 1 LISTOPAD 2007**

Nagrobek rodziny Kaun. Stan przed konserwacją.

OSTATNI POCHÓWEK NA CMENTARZU PRZY KATEDRZE

Ostatni udokumentowany pochówek na cmentarzu przy kościele katedralnym miał miejsce w czasie działań wojennych podczas I wojny światowej. Wówczas 9 września 1914 r. został zastrzelony przez żołnierzy austriackich doktor Wincenty Glibowski. Ponieważ pogrzeb odbywał się na linii frontu został pochowany na zamkniętym od półtora wieku cmentarzu przy katedrze, w pobliżu wejścia od strony obecnej plebani. Grób jego został zlikwidowany po 1932 r., a jak sugeruje inskrypcja na grobowcu rodziny Kaun, jego szczątki przeniesiono na Cmentarz Katedralny.

Warto w tym miejscu wspomnieć o nagrobku rodziny Kaun. Jest on jednym z trzech pomników, które w tym roku zostały poddane konserwacji. Nagrobek ten jest w formie krzyża ustawionego na postumencie, który jest stylizowany na głazy kamienne. Pomnik stoi na płaskiej płycie grobowca. Od frontu posiada inskrypcje poświęcone: Sabinie z Czerniakowskich Kaunowej (zm. 1896 r.) i Marii z Gontkowskich Glibowskiej (zm. 1889? r.), a z prawej strony doktorowi Wincentemu Glibowskiemu (zm. 1914 r.). Posiada ciekawe detale: liście paproci, rozgałęzione korzenie podstawy krzyża w kształcie drzewa oplecione wężem i przewieszonym wieńcem z liści.

U stóp postumentu znajduje się granitowa, otwarta księga z inskrypcjami poświęconymi: Stanisławie z Kaunów Gontkowskiej (zm. 1909 r.) i profesorowi męskiego progimnazjum Janowi Kaunowi (zm. 1910 r.). W jego pogrzebie, który odbył się 14 grudnia 1910 r. *wzięło udział całe miasto. Liczne duchowieństwo i uczniowie progimnazjum. J. E. Pasterz diecezji [bp. Marian Ryx – przyp. aut.] miał mszę św. w kościele św. Józefa za nieboszczyka. Na pogrzebie wygłosili podniosłe mowy: ks. kan. Antoni Rewera, ks. kan. Józef Rokoszny i ks. Marian Glibowski.* W 1911 r. ukazała się broszura z mowami pogrzebowymi – W. Kamocki, A. Rewera, J. Rokoszny, *Pamięci Jana Kauna b. Profesora Progimnazjum w Sandomierzu*, Warszawa 1911.

Piotr Stawiński

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI SPOŁECZNEGO KOMITETU ODNOWY CMENTARZA KATEDRALNEGO W SANDOMIERZU W 2007 R.

W 2007 r rozpoczęto profesjonalne prace konserwatorskie przy trzech zabytkowych nagrobkach kamiennych na Cmentarzu Katedralnym, oraz dwóch na Cmentarzu Świętopawelskim w Sandomierzu. Na szczególną uwagę zasługują odnawiane obiekty o wysokich walorach artystycznych: rzeźba na grobie rachimistrza Józefa Jordana zm. 1866 r., oraz oryginalne nagrobki: Elżbiety Kudelskiej z Fermanów zm. 1882 r. i rodziny Kaun zm. 1889? r. Na Cmentarzu Świętopawelskim konserwowane są: XIX w. nagrobek Antoniego Ziółkowskiego oraz płyta nagrobna z XIX w. (złamana na dwie części) z nieczytelną inskrypcją – przy murze na cmentarzu przykościelnym.

Łączna wartość wymienionych prac konserwatorskich wynosi 36.700 zł., w czym Parafia św. Pawła uczestniczy w kwocie 2400 zł, natomiast Parafia św. Józefa w kwocie 1000 zł. Pozostałe koszty pokrywa SKOCK.

Ponadto, SKOCK wydał (lub wyda) w b.r. na działalność wydawniczą sumę ponad 3370 zł, na konserwację doraźną około 2000 zł, na prace o charakterze administracyjnym ok. 5300 zł. oraz na inne potrzeby ok. 325 zł.

**WSZELKIE DOTACJE I DAROWIZNY NA ODNOWĘ
ZABYTKOWEGO CMENTARZA KATEDRALNEGO
W SANDOMIERZU MOŻNA WPLACAĆ NA KONTO
W BANKU PEKAO S.A. I O/SANDOMIERZ NR**

44 1240 2786 1111 0000 3690 1900

Od kwesty w 2006 r. wpływy SKOCK (oprócz wymienionych wyżej środków pochodzących z Parafii św. Józefa i Parafii św. Pawła) były następujące: wartość kwesty w 2006 r. – 9925 zł, dotacja z budżetu Rady Miasta – 15.000 zł, darowizny od osób prywatnych – 3000 zł. Jak widać, na pokrycie wszystkich wydatków brak bieżących środków finansowych. Można natomiast wyrazić nadzieję, że dzięki ofiarności mieszkańców Sandomierza tegoroczna kwesta oraz ewentualna dotacja Zarządu Miasta pokryją deficyt, który aktualnie prognozuje się na ponad 15.000 zł.

Mając na uwadze duże wydatki związane z profesjonalną konserwacją nagrobków SKOCK przystąpił do opracowywania dokumentacji konserwatorskiej 30 wybranych zabytkowych obiektów, celem przygotowania wniosku do Ministra Kultury o dofinansowanie ich konserwacji w następnych latach. Dotychczas, w ciągu 12 lat prowadzenia prac konserwatorskich odnowiono (wliczając tegoroczne obiekty) 69 zabytkowych nagrobków na Cmentarzu Katedralnym i 5 na Cmentarzu Świętopawelskim. Ponadto, uczniowie Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. prof. Z. Strzeleckiego w Sandomierzu odnowili w ramach praktyk Liceum Konserwacji Zabytków ponad 20 dalszych grobowców, głównie betonowych, opracowali kompletną dokumentację historyczno-konserwatorską Cmentarza Świętopawelskiego, jak również uzupełnili analogiczną dokumentację dla Cmentarza Katedralnego.

Parafia Św. Józefa w Sandomierzu i Zarząd SKOCK w Sandomierzu

SKOCK Numer 2 – 1 LISTOPAD 2007

PISMO SPOŁECZNEGO KOMITETU ODNOWY CMENTARZA
KATEDRALNEGO W SANDOMIERZU

Redaguje Zespół, Redaktor Naczelny: Dariusz Fugiel.

Adres Redakcji:

27-600 Sandomierz, ul. Kościuszki 3/3 tel. (0-15) 832 35 40.

Drukarnia Diecezjalna, 27-600 Sandomierz, ul. Żeromskiego 4, tel. 0-15 832 31 92